

T.B.M.M.

CHAMERİET HALK PARTİSİ

İçişleri Bakanlığı

384

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sigortacılık Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifim gerekçesiyle ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim. 09.05.2012

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Sırasıyla Ticaret, Emekli Tıbbi Kaynaklar Bilgi ve Teknoloji			
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:		18 Mayıs 2012		E. No: 2/583
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
1A	16	16	16	KAM
TBMM BAŞKANI		Sadi Yılmaz		

GENEL GEREKÇE

5684 Sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30. Maddesinin 12.Fıkrası;
"Tahkim sistemine üye olmak isteyenlerden katılma payı, uyuşmazlık çözümü için Komisyona başvuranlardan ise başvuru ücreti alınır. Uyuşmazlığa düşen taraflar arasında, açık ve yazılı şekilde yapılması gereken sözleşme ile daha yüksek bir tutar belirlenmemişse, hakemin verdiği kırkbin Türk Lirasına kadar olan kararlar her iki taraf için kesindir. Kırkbin Türk Lirasının üzerindeki kararlar için temyize gidilebilir. Her halükârda Hukuk Usûlü Muhakemeleri Kanununun 533 üncü maddesi hükümleri saklıdır. Temyize ilişkin usûl ve esaslar hakkında Hukuk Usûlü Muhakemeleri Kanunu uygulanır." şeklinde düzenlenmiştir.

Anayasal güvence altına alınan dava yolu ile hak arama özgürlüğü, bir temel hak niteliği taşımasının ötesinde diğer temel hak ve özgürlüklerden gereken şekilde yararlanılmasını ve bunların korunmasını sağlayan en etkili güvencelerden birini oluşturmaktadır. Kişinin uğradığı bir haksızlığa veya zarara karşı kendisini savunabilmesinin ya da maruz kaldığı haksız bir uygulama ve işleme karşı haklılığını ileri sürüp kanıtlayabilmesinin en etkili ve güvenceli yolu, yargı mercileri önünde dava ve verilen karara karşı itiraz hakkını kullanabilmesidir. Kişilere yargı mercileri önünde dava hakkı ve verilen kararı bir üst yargı merciine inceletmek hakkı tanınması adil yargılamanın ön koşulunu oluşturur.

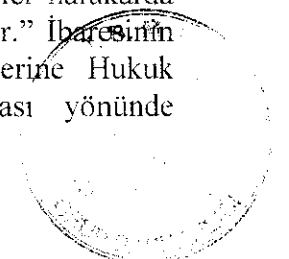
Hak arama özgürlüğü, diğer temel hak ve özgürlüklerden gereken şekilde yararlanılmasını ve bunların korunmasını sağlayan en etkili güvencelerden biri olmakla birlikte aynı zamanda toplumsal barışı güçlendiren, bireyin adaleti bulma, hakkı olanı elde etme, haksızlığı önleme uğraşının da aracıdır.

Ceza yargılamasında verilen karara itiraz ederken masraf ödeme koşuluna bağlanması, bireyin hak arama özgürlüğünü engelleyici nitelik taşıyan ve adil yargılanma hakkının özünü zedeleyici sınırlama taşıyan bu yasal düzenleme Anayasanın 2.5.10.13. ve 36. maddelerine aykırıdır.

Anayasanın 36. maddesinde ifade edilen hak arama özgürlüğü ve adil yargılanma hakkı, sadece yargı mercileri önünde davacı ve davalı olarak iddia savunmada bulunma hakkını değil, yargılama sonunda hakkı olanı elde etmeyi de kapsayan bir haktır, hakkında verilmiş bir kararı temyiz etmeyi harç yatırma koşuluna bağlanması bireylerin hak arama özgürlüğünü engelleyici nitelik taşımaktadır.

Ancak söz konusu madde ile Kırk Bin Türk Lirasına kadar olan kararlar kesinleşmiş kabul edilmektedir. Bu tutar hak arama özgürlüğü ve adil yargılanma hakkı göz önünde bulundurulduğunda çok yüksektir. Asliye hukuk mahkemelerinde, iş mahkemelerinde veya asliye ticaret mahkemelerinde temyiz sınırı 1.690 Türk Lirası iken söz konusu yasal düzenlemede sınırın 40.000 Türk Lirası Anayasanın eşitlik ilkesine aykırıdır.

Bu gerekçeyle; Anayasa'nın 2, 5, 10, 13, 36. maddelerine aykırı olan 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'nun 30. Maddesinin 12'nci fıkrasındaki "Uyuşmazlığa düşen taraflar arasında, açık ve yazılı şekilde yapılması gereken sözleşme ile daha yüksek bir tutar belirlenmemişse, hakemin verdiği kırkbin Türk Lirasına kadar olan kararlar her iki taraf için kesindir. Kırkbin Türk Lirasının üzerindeki kararlar için temyize gidilebilir. Her halükârda Hukuk Usûlü Muhakemeleri Kanununun 533 üncü maddesi hükümleri saklıdır." ibaresinin metinden çıkarılarak, mülga olan Hukuk Usûlü muhakemeleri kanunu yerine Hukuk Muhakemeleri Kanununun temyize ilişkin usul ve esasları uygulanması yönünde değiştirilmesini teklif ediyorum.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Sigortacılık Kanunu'nun 30. Maddesinin 12'nci fıkrasında yer alan; Anayasa'nın 2, 5, 10, 13, 36. maddelerine aykırı olan ve hak arama özgürlüğü, diğer temel hak ve özgürlüklerden faydalanılmasını zorlaştıran "Uyuşmazlığa düşen taraflar arasında, açık ve yazılı şekilde yapılması gereken sözleşme ile daha yüksek bir tutar belirlenmemişse, hakemin verdiği kırkbin Türk Lirasına kadar olan kararlar her iki taraf için kesindir. Kırkbin Türk Lirasının üzerindeki kararlar için temyize gidilebilir" ibaresinin metinden çıkarılarak değiştirilmesi öngörülmüştür.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

SİGORTACILIK KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 5684 Sayılı Sigortacılık Kanunun 30'uncu maddesinin 12'nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Tahkim sistemine üye olmak isteyenlerden katılma payı, uyuşmazlık çözümü için Komisyona başvuranlardan ise başvuru ücreti alınır. Temyize ilişkin usûl ve esaslar hakkında Hukuk Muhakemeleri Kanunu uygulanır.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

